

KOMMUNEPLANENS AREALDEL 2018-2029

PLANPROGRAM

Kommunestyrets forslag datert 18.01.18. Planprogrammet sendes på offentlig høring og legges ut til offentlig ettersyn i perioden 26.1.2018 til 9.3.2018

Oppdal – det gode liv i ei attraktiv fjellbygd

Oppdragsnavn: Kommuneplanens arealdel, Planprogram for revisjon
Oppdragsgiver: Oppdal kommune v/ rådmann

Dato	18.1.2018
Utarbeidet av	Plankontoret v/ Norunn Fossum
Kontrollert av	Oppdal kommune v/rådmann

Revisjon	Dato	Revisjonen gjelder
001	22.1.2018	Oppretting av dokument etter 1. gangs behandling i kommunestyret 18.1.2018. Opprettet dokument legges ut til høring og offentlig ettersyn jfr. Plan- og bygningslovens §§ 4-1 og 11-13.
002		
003		

Forord

Dette dokumentet er et planprogram for revisjon av kommuneplanens arealdel. Et planprogram beskriver innhold, framdrift og aktiviteter i planprosessen, og skal på den måten bidra til en forutsigbar prosess for innbyggere og aktører med interesser i planarbeidet.

Utarbeidelsen av planprogrammet har hjemmel i plan- og bygningsloven § 11-13.

Velkommen til dialog!

Ved kommunestyrets 1. gangs behandling av Planprogrammet ble det gjort følgende vedtak: Forslag til planprogram-kommuneplanens arealdel for Oppdal kommune 2018-2029, datert 05.01.2018, sendes på offentlig høring og legges ut til offentlig ettersyn, jfr. plan- og bygningslovens §§4-1 og 11-13. Før utleggingen gjøres følgende endringer/tillegg i programmet (forslagene er understreket):

1. Under **pkt. 3.2 Arealer for bebyggelse og anlegg**: Etter avsnittet *Fritidsbebyggelse* (før avsittet om *Næring*) inntas følgende avsnitt:

Fornybar energi

Mulige områder/arealer for produksjon av fornybar energi i form av vasskraft og vindmøller søkes avklart i planen.

2. Under **pkt. 3.3 Samferdsel og infrastruktur**: Første periode under avsnitt *Infrastruktur* endres til: Infrastrukturen i kommunen må dimensjoneres i takt med utbyggingen av sentrumsområdet, områder for aktiviteter, næringsbebyggelse og fritidsbebyggelse.
3. Under **pkt. 3.5 Vassdrag**: Etter andre periode inntas følgende tillegg: Det bør avklares i planen om, og i hvilken grad, disse retningslinjene er til hinder for andre tiltak enn kraftutbygging, i og langs vassdragene.
4. Under **pkt. 3.6 Klimatilpasning**: Tillegg: Praktiske adkomstløsninger til aktuelle, snøsikre aktivitetsområder i høyereliggende områder, samt plassering av nødvendige anlegg for bruken av slike områder til friluftaktiviteter, inntas i planen.
5. Under **pkt. 4. Konsekvensutredninger**, Tema miljø: Reindrift - **Vurdere**: Forslagets tekst: "Utredninger skjer med utgangspunkt i opplysninger i reindriftskart på www.reindrift.no", foreslås supplert med følgende: samt de begrensninger som fremgår av "Trollheimsloven" av 21.12.1984 og skjønnsforutsetningene som ligger til grunn for ekspropriasjon av tidsbegrenset rett til reinbeiting utenfor tradisjonelt reinbeitedistrikt.
6. Under pkt. 4. **Konsekvensutredninger**, Tema samfunn: Friluftsliv – **Vurdere**: Forslagets tekst: "Hvordan tiltaket vil påvirke kartlagte og verdisatte friluftsområder, samt stier og løyper" foreslås supplert med følgende: Muligheter for kombinerte tiltak som imøtekommer differensierte aktivitetsønsker i samme område, bør vurderes som mulig utviklingsressurs.
7. Under pkt. 5. **Organisering og planprosess**: Medvirkning: Under temaoppregningen foreslås at areal til aktivitetsområder/tiltak også tas med som tema for Workshopen.

Følgende tillegg til rådmannens forslag :

Kommunestyret forutsetter at utvalgene i kommunen får framlagt planforslaget til behandling i forbindelse med offentlig høring.

Nytt pkt./avsnitt under 3.3 Samferdsel og infrastruktur

Parkering

I distriktene kan vi i mye mindre grad enn i byene velge å reise kollektivt, og som hyttekommune har vi ulik grad av parkeringstetthet gjennom uka og året. I arbeidet arealplanen skal derfor parkering vurderes særskilt både for Oppdal sentrum, i kretsene og i tilknytning til idretts- og alpinanlegg.

Ordet «parkeringsarealer» tas ut av første avsnitt.

1.2 Formål med planarbeidet

Forandre:

Første setning i 2. avsnitt endres til:

Arealdelen må i tillegg bygge opp under verdiskaping, næringsutvikling, klima og energi som kritiske suksessfaktorer.

3.2 Arealer for bebyggelse og anlegg Oppdal sentrum

Tillegg settes inn som første setning:

Det må sikres mulighet for å gå og sykle.

Innhold

1.	BAKGRUNN OG FORMÅL.....	5
1.1	Bakgrunn for planarbeidet	5
1.2	Formål med planarbeidet	5
2.	RAMMER FOR PLANARBEIDET.....	5
2.1	Kommuneplanen	5
2.2	Andre kommunale planer/temaplaner	5
2.3	Regionale og nasjonale føringer	6
3.	FOKUSOMRÅDER I ARBEIDET.....	6
3.1	Bestemmelser til planen	6
3.2	Arealer for bebyggelse og anlegg	6
3.3	Samferdsel og infrastruktur	7
3.4	LNFR-områder	8
3.5	Vassdrag	8
3.6	Klimatilpasning	8
4.	KONSEKVENsutredning.....	8
5.	ORGANISERING OG PLANPROSESS.....	10

1. BAKGRUNN OG FORMÅL

1.1 Bakgrunn for planarbeidet

Oppdal kommunestyre vedtok den 1.3.17 "Planstrategi for Oppdal kommune 2016 - 2019". Gjennom vedtaket ble det bestemt at kommuneplanens arealdel, vedtatt i 2014, skal revideres i valgperioden.

Første trinn i arbeidet med revisjon av arealdelen er å utarbeide Planprogram, jfr. plan- og bygningslovens §§ 4-1 og 11-13. Formålet med planprogram er å sikre en forutsigbar og effektiv planprosess som legger til rette for god medvirkning fra myndigheter, innbyggere og andre interesserte. Planprogrammet beskriver:

- Formål med planarbeidet
- De viktigste problemstillingene som kommunen ønsker å drøfte i planarbeidet
- Behov for utredninger i planprosessene som skal gi grunnlag for vedtak
- Planprosess og medvirkningsopplegg
- Organisering av planarbeidet

Kommunestyret sender forslag til planprogram på høring før det vedtas. Planen, kommuneplanens arealdel, skal utarbeides i samsvar med planprogrammet som vedtas.

1.2 Formål med planarbeidet

Formål med revisjonen er å legge til rette for en god utvikling og vekst i Oppdal og muligheten til å leve et godt liv i ei attraktiv fjellbygd. Kommuneplanens samfunnsdel gir overordnede føringer for arealdelen. Den sier at Oppdal kommune sin viktigste oppgave og målsetting er å legge til rette for at innbyggere, fritidsbeboere og tilreisende skal oppleve å ha god livskvalitet i framtida. Den angir tre kritiske suksessfaktorer for dette; *stedsutvikling, folkehelse og omsorg*.

Arealdelen må i tillegg til å bygge opp under verdiskaping, næringsutvikling, klima og energi som kritiske suksessfaktorer. Det betyr at det er viktig å legge til rette for utvikling av både Oppdal sentrum og kretsene gjennom attraktive og mangfoldige bolig- og fritidsboligområder, arbeidsplasser og et bærekraftig næringsliv. Riktig lokalisering av ulike funksjoner er viktig for kunne oppnå god folkehelse og god omsorg.

2. RAMMER FOR PLANARBEIDET

2.1 Kommuneplanen

Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel. Samfunnsdelen "det gode liv i ei attraktiv fjellbygd" ble vedtatt i 2010, mens arealdelen ble vedtatt i 2015 med endring i juni 2016. For å opprettholde en langsiktig utviklingsretning og sikre god forutsigbarhet i samfunnsutviklingen og arealbruken, vil grunnleggende avklaringer i gjeldende arealdel bli videreført.

2.2 Andre kommunale planer/temaplaner

I tillegg til kommuneplanen vil også andre kommunale planer og temaplaner bli lagt til grunn for arbeidet med revideringen av arealdelen. Eksempler på slike er:

- Kommunens overordnet ROS-analyse 2016

- Kommunedelplan for trafiksikkerhet 2014 – 2018
- Boligsosial handlingsplan 2012
- Folkehelseplan for Oppdal 2017 – 2021
- Strategisk næringsplan for Oppdal, Oppstart høsten 2017 - under utarbeidelse.
- Landbruksplan for Oppdal 2013 – 2021
- Beiteplan for Oppdal 2009, er nå under revidering – ny beiteplan legges fram for vedtak i 2018
- Beitekartlegging for Oppdal – Nibio 2015
- Plan for skogsbilveier, Oppdal
- Sti- og løypeplan for Oppdal – oppstart 2018
- Klima- og energiplan for Oppdal – revisjon 2018
- Hovedplan avløp og vannmiljø 2017-2025

2.3 Regionale og nasjonale føringer

Både regionale og nasjonale myndigheter har mål for arealplanleggingen. Målene er nedfelt gjennom lover og retningslinjer, og er ytterligere konkretisert gjennom egne planer og veiledere. Eksempler på dette er bl.a.:

- Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene
- Norsk klimapolitikk (St.meld 21 2011-12, og St.meld 33 – 2012-13)
- Samordnet areal- og transportplanlegging – statlige føringer
- Folkehelsemeldingen Mestring og muligheter – (St.meld 19 2014 – 2015)
- Rikspolitiske retningslinjer for barn og unge
- Friluftsliv – Natur som kilde til helse og livskvalitet (St.meld 18 2015 – 2016)
- Skogbruksmeldingen (St.meld 6 – 2016-17)
- Endring og utvikling – en framtidrettet jordbruksproduksjon (St.meld 11 – 2016-17)
- Regionale vannforvaltningsplaner for vannregion Trøndelag og vannregion Møre og Romsdal - 2016 -2021
- Regional plan for Dovrefjellområdet, vedtatt juli 2017
- Strategisk næringsplan for Trøndelag Sør – under arbeid

3. FOKUSOMRÅDER I ARBEIDET

3.1 Bestemmelser til planen

Med bakgrunn i erfaringer fra gjeldende plan, er det behov for en gjennomgang av planbestemmelsene i denne revisjonen.

3.2 Arealer for bebyggelse og anlegg

Oppdal sentrum

Det må sikres mulighet for å gå og sykle.

Det er startet opp et mulighetsstudie for en knutepunktutvikling av Oppdal sentrum. Dette arbeidet kan være relevant for utarbeidelsen av arealdelen, men det avhenger av detaljeringsgraden i denne

studien.

Boliger

Det både bygges mest og er størst etterspørsel etter boliger i Oppdal sentrum. Gjeldende kommuneplan sikrer tilstrekkelig med arealer til boligbebyggelse i både sentrum og kretsene.

Befolkningsframskrivninger fram til 2040 viser at vi vil bli flere eldre, og det må vurderes om det er tilstrekkelig med areal som ivaretar dette.

Fritidsbebyggelse

Fritidsinnbyggerne er viktig for næringslivet og sørvistilbudet i kommunen. Det er også viktig å kunne tilby forskjellige typer tomter og områder med ulike kvaliteter og beliggenhet. Nærhet til natur- og kulturlandskapet, samt muligheter til friluftsliv er viktig.

Det er behov for å ha en gjennomgang av utbyggingsområdene for fritidsbebyggelse, både med tanke på videreutvikling og for å vurdere den samla belastningen på områdene. I tillegg vil det bli vurdert om det fortsatt er grunnlag for å videreføre arealer til fritidsformål med bakgrunn i gamle, ubebygde reguleringsplaner.

Forholdet mellom utbyggingsområder og landbruksinteressenes behov for dyrka mark og beite, skal vurderes med bakgrunn i bl.a. Beitekartleggingen fra Nibio 2015.

Fornybar energi

Mulige områder/arealer for produksjon av fornybar energi i form av vannkraft og vindmøller søkes avklart i planen.

Næring

Det vil bli gjort en vurdering av eksisterende næringsområder, og det vil bli vurdert om det er behov for endringer. I tillegg vil det pågående arbeidet med strategisk næringsplan bli lagt til grunn.

Andre typer bebyggelse og anlegg

Det er behov for å utvide Oppdal miljøstasjon. Vurderinger omkring dette vil bli tatt inn i arbeidet med revideringen av arealdelen.

3.3 Samferdsel og infrastruktur

Infrastruktur

Infrastrukturen i kommunen må dimensjoneres i takt med utbygging av sentrumsområdet, områder for aktiviteter, næringsbebyggelse og fritidsbebyggelse. Dette gjelder veier, renovasjon/returpunkter, gangveier, stier, løyper, friområder og sosiale møteplasser mm. For attraktive utfartsområder og heisnære områder er det spesielt viktig å sikre god infrastruktur.

Parkering

I distriktene kan vi i mye mindre grad enn i byene velge å reise kollektivt, og som hyttekommune har vi ulik grad av parkeringstetthet gjennom uka og året. I arbeidet med arealplanen skal derfor parkering vurderes særskilt både for Oppdal sentrum, i kretsene og i tilknytning til idretts- og alpinanlegg.

Snøscooterløyper

Endring i motorferdselsforskriften åpner for å etablere snøscooterløyper for fornøyleskjøring på

snødekt utmark og islagte vassdrag. Det ble vinteren 2017 nedsatt en politisk arbeidsgruppe som utreder muligheten for løypetraseer. Eventuelle løypetraseer fra dette arbeidet skal angis som snøscooterløype i arealplanen.

3.4 LNFR-områder

Landbruksplanen setter fokus på økt matproduksjon.

Beiteressurser, svært viktige naturtyper, kulturlandskapsområder, viltområder og friluftslivsområder er kartlagt og verdisatt.

Kunnskapsgrunnlaget som dette representerer skal tas med i vurderingene som gjøres ved revideringen av arealdelen.

3.5 Vassdrag

Langvella og øvre deler av Driva med sideelver er varig verna mot kraftutbygging. Rikspolitiske retningslinjer gjelder generelt for forvaltningen av de vernede deler av vassdraget. Det bør avklares i planen om, og i hvilken grad, disse retningslinjene er til hinder for andre tiltak enn kraftutbygging, i og langs vassdragene. Gjeldende reguleringsplan for erosjonssikring av Driva nedstrøms Skorem bru er uavklart.

Tilfredsstillende drikkevannsforsyning er avgjørende for blant annet folkehelse, omdømme, kvalitet og vekst. Det er derfor viktig å beskytte drikkevannskildene, tekniske installasjoner og tilsigsområdene/nedbørsfeltene til drikkevannskildene. Arealene for drikkevannskildene er kartfestet, og bestemmelsene knyttet til hensynssonene for drikkevannskildene må gjennomgås.

Det er viktig å sikre flomveiene i Oppdal sentrum. Østre og vestre flomvei skal tas inn i arealdelens plankart.

3.6 Klimatilpasning

Klimaet endrer seg, noe som både nå og i framtiden vil stille krav til kommunene. Dette må hensyntas i arbeidet med arealplanen.

Praktiske adkomstløsninger til aktuelle, snøsikre aktivitetsområder i høyereliggende områder, samt plassering av nødvendige anlegg for bruken av slike områder til friluftaktiviteter, inntas i planen.

4. KONSEKVENsutredning

Gjennom planprosessen vil det bli åpnet for innspill på ny og endret arealbruk fra grunneiere og rettighetshavere, lag og foreninger, osv. I henhold til loven skal en rekke forhold vurderes før et område evt. kan tas i bruk til utbyggingsformål. Tiltakets virkning på miljø og samfunn skal derfor vurderes før området kan innarbeides i arealdelen.

For større tiltak må det imidlertid påregnes at kommunen ber om nødvendig dokumentasjon, slik at kommunen kan vurdere og beskrive virkningene av forslaget før det kan åpnes for tiltaket. Det forutsettes at forslagsstiller/grunneier bekoster fremskaffelsen av den dokumentasjonen som kommunen ber om (jfr. forskrift om konsekvensutredninger).

Det er satt opp en oversikt over hvilke temaer som skal vurderes i en slik konsekvensutredning. Dersom annet ikke er beskrevet vil utredningen basere seg på informasjon fra allerede kjente undersøkelser og befaringer.

<i>Tema miljø</i>	<i>Vurdere</i>
Landbruk	Innbefatter dyrka mark, dyrkbar mark, beite, kulturlandskap og produktivt skogareal. Ved omdisponering av jord- og skogressurser skal følgende utredes: <ul style="list-style-type: none"> • Arealomfang • Jordens og skogens produksjonsevne (bonitet) • Dyrkbarhet • Driftsmessige konsekvenser Utredninger skjer med utgangspunkt i AR5, beitekart og temakart innenfor kjerneområder for landbruk.
Reindrift	Reindriftsarealene med særlig fokus på kritiske faktorer (særverdiområder og minimumsbeiter): <ul style="list-style-type: none"> • Kalvingsland • Trekk- og flytteløper • Reindriftsanlegg • Brunstland • Sentrale luftingsområder • Minimumsbeiter (vinterbeite) • Fragmentering av reinbeiteland • Økte konflikter med de øvrige interessene Utredninger skjer med utgangspunkt i reindriftskart på https://kilden.nibio.no/ samt de begrensninger som fremgår av "Trollheimsloven" av 21.12.1984 og skjønnsforutsetningene som ligger til grunn for ekspropriasjon av tidsbegrenset rett til reinbeiting utenfor tradisjonelt reinbeitedistrikt.
Naturmangfold	I hvilken grad tiltaket påvirker nasjonalt og regionalt viktige naturtyper, vilt og inngrepsfrie områder. Utredninger skjer med utgangspunkt i opplysninger i naturbasen, viltkart, artskart.
Vann og vassdrag	Vurdere hvordan vannressursene blir berørt av tiltaket, herunder drikkevannskilder og flomfare.
Kulturminner og kulturmiljø	I hvilken grad tiltaket påvirker kulturminner og kulturmiljø. Vurderingene blir basert på opplysninger i databasen Askeladden og naturbaser.
Landskap	Nær og fjernvirkninger av tiltak, og konsekvenser av lokalisering for tilgrensende arealer.
Mineralressurser	I hvilken grad tiltaket påvirker mineralforekomster av nasjonal og regional betydning. NGU sine databaser over mineralforekomster legges til grunn.

<i>Tema samfunn</i>	<i>Vurdere</i>
Barn og unges oppvekstvilkår	Hvordan tiltaket vil påvirke hensynet til barn og unge. Deres tilgang til lekeområder og trafiksikkerheten for denne brukergruppen hvis tiltaket blir gjennomført.
Friluftsliv	Hvordan tiltaket vil påvirke kartlagte og verdisatte friluftsområder, samt

	stier og løyper. Muligheter for kombinerte tiltak som imøtekommer differensierte aktivitetsønsker i samme område, bør vurderes som mulig utviklingsressurs.
Folkehelse	<ul style="list-style-type: none"> • I hvilken grad tiltaket ivaretar muligheter for friluftsliv og rekreasjon i nærområdet, direkte fra bolig og i områdene rundt fritidsbebyggelsen • I hvilken grad tiltakene påvirker kommunens rus og kriminalitetsforebyggende tiltak • I hvilken grad utbyggingen påvirker muligheten folk har til å gå til og fra skole og jobb. • I hvilken grad tiltaket medfører støy, støv og annen forurensning • I hvilken grad trafiksikkerheten er ivarettatt
Infrastruktur	Hvordan nye tiltak utnytter og påvirker eksisterende infrastruktur og eventuelt behov for ny infrastruktur. Konsekvenser for jernbanen beskrives der det er aktuelt.
Risiko og sårbarhet	Analyse av naturrisiko og virksomhetsbasert risiko. Ras og skred. Klimarelaterte hendelser (Flom, Vind). NVE sine databaser legges til grunn.
Mulighet for et godt liv i ei attraktiv fjellbygd	Positive virkninger for Oppdalsamfunnet.

5. ORGANISERING OG PLANPROSESS

Regelverket for planlegging etter Plan- og bygningsloven og forskrift om konsekvensutredning, sikrer medvirkning og en åpen planprosess. Gjennom høring og offentlig ettersyn av planprogrammet gis alle mulighet til å påvirke hvilke problemstillinger som skal utredes i planarbeidet. I tillegg kommer vanlige høringer og offentlig ettersyn av planforslaget når det foreligger. Planoppstart og utlegging til høring og offentlig ettersyn kunngjøres med annonse i Opdalingen og Opp. I tillegg vil kommunen informere på sin nettside: www.oppdal.kommune.no

Kommunestyret er planmyndighet og skal vedta planprogram og planen.
Formannskapet er kommuneplanutvalg og innstiller til kommunestyret. Planprosess iht Plan- og bygningsloven kapittel 11.

Rådmannen etablerer en flerfaglig arbeidsgruppe som skal utarbeide planforslaget og beslutningsgrunnlaget. Arbeidsgruppen består av følgende deltakere:
Dagfinn Skjølsvold, Jan Kåre Husa, Ane Hoel, Eli Grete Nisja, Gro Aalbu, Vegard Kilde, Thorleif Jacobsen, Arild Hoel og Vigdis Thun.
Plankontoret skal være sekretariat og utarbeider plandokumenter og plankart.

Medvirkning:

Oppdal kommune ønsker å lage en workshop som har som mål å skape debatt og medvirkning om de store linjene i Oppdal kommunes arealutnyttelse. Tema for en slik workshop vil være, areal til aktivitetsområder/tiltak, areal til fritidsboliger med tilhørende infrastruktur, næringsområder og sentrumsfunksjoner. Workshopen har til formål å involvere besluttende organ (kommunestyret), rådgivende organ som ungdomsrådet, eldrerådet og organisasjoner og grupperinger med stor betydning for arealbruken i Oppdal.

Tabellen under gir en oversikt over aktiviteter og fremdrift:

Planprogram og oppstart av planarbeid	Fremdrift
Kommunestyret: Vedtak om utlegging av planprogram til høring og offentlig ettersyn. Varsel om oppstart av planarbeidet.	18. januar 2018
<ul style="list-style-type: none"> • Høring og offentlig ettersyn av planprogram i 6 uker. <ul style="list-style-type: none"> ○ Høringsfrist 9. mars 2018 • Varsel om oppstart av planarbeid 4 uker. <ul style="list-style-type: none"> ○ Frist for å komme med innspill 23. februar 2018 	Februar/mars 2018
Rådmannen: Vurdering av merknadene og utarbeidelse av saksframlegg Formannskapet: Behandling av merknader med innstilling til kommunestyret	17. april 2018
Kommunestyret: Vedtak av planprogram	26. april 2018
Utredninger og utarbeidelse av planforslag	
Arbeidsgruppa utarbeider forslag til bestemmelser og retningslinjer	Mai – oktober 2018
Workshop for kommunestyret, ungdomsrådet, eldrerådet, organisasjoner og grupperinger med stor betydning for arealbruken i Oppdal	Mai 2018
Planforslag til høring og offentlig ettersyn	
Formannskapet: 1. gangs behandling av planforslaget med innstilling til kommunestyret om utlegging av planforslaget til høring og offentlig ettersyn.	6. november 2018
Kommunestyret: 1. gangs behandling av planforslag, utlegging av planforslaget til høring og offentlig ettersyn.	15. november 2018
<ul style="list-style-type: none"> • Høring og offentlig ettersyn av planforslaget i min 6 uker. <ul style="list-style-type: none"> ○ Frist for å komme med merknad 4. januar 2019 	November/desember 2018
Behandling av merknader	
Rådmannen: Vurdering av merknadene og utarbeidelse av saksframlegg. Formannskapet: Behandling av merknadene med innstilling til kommunestyret	Februar 2019
Vedtak av planen	
Kommunestyret: Vedtak av planen	Februar 2019